

EĞİTİMİN SİYASAL TEMELLERİ

Politika; (Latince kökenli)

Şehir yaşamı ve bu yaşamı düzenleme anlamındadır.

İlk çağ filozofları Eflatun ve Aristo'dan bu yana pek çok şey söylenmiş ve bu bağlamda politika ve eğitim ilişkileri de analiz edilmiştir.

Toplumların tarihinde eğitimin bir politika konusu olarak ele alınması ve milli eğitim politikalarının oluşturulup uygulanması, yakın yüzyıllarda ulus devletlerin doğup gelişmeye başlamasıyla birlikte önem kazanır.

Hemen bütün ülkelerde ağırlıklı olarak kamu tarafından sunulan bir hizmet olan eğitim (*özellikle zorunlu eğitim*), günümüzde bir kamu politikası olarak planlanıp uygulanmaktadır.

Siyasal Düzeni Koruma

Eğitim kurumları,
bireylere ulusal ideolojiyi, değerleri ve idealleri kazandırmayı,
onları mevcut siyasi düzene bağlı yurttaşlar olarak
yetiřtirmeyi hedefler.

Her lke, eğitim sistemini,
siyasi rejimini devam ettirmesine yardımcı olacak şekilde düzenler.

Her lke, kendisine özgü olan ideolojisini,
ilkelerini ve temel felsefesini
eğitimin çeşitli kademelerinde
bireylere benimsetmek için
faaliyetlerde bulunur.

Eğitimin Siyasal İşlevleri

- Var olan siyasal düzeni korumayı amaçlayan milli değerlere sahip bireyler yetiştirmek.
- Ülkenin idaresinde birçok görev üstlenecek liderler yetiştirmek.
- Toplumsal gelişme ve ilerlemeyi hedefleyen bireyler yetiştirmek.
- Demokratik yaşamın geliştirilmesine katkı sağlayacak bireyler yetiştirmek.

“Devleti ve toplumu yönetmek”

biçimindeki genel anlamıyla *politika* kavramı

bireysel ve toplumsal yaşamı en az eğitim olgusu kadar

belirleyen/etkileyen bir ögedir.

Toplumsal bir kurum olarak okullar, eğitim bilimi ile politika arasındaki ilişki ve etkileşimin somut sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Okullar toplumu şekillendiren en etkili stratejik araçlar olarak görülmüştür.

Eğitim ve politika arasındaki ilişkinin kurumsallaşmış sonucu olan okullarda, belli amaçlar ve ilkeler doğrultusunda politik sistemin istediği insan yetiştirilmektedir.

Bu nedenle eğitim ve politika ilişkisini okulların işleyişinde gözlemek olanaklıdır.

Okulların daha yaygın duruma getirilmesi ve tüm vatandaşların en az zorunlu eğitimi tamamlaması, devletlerin üzerinde ısrarla durduğu öncelikli konular arasındadır.

Eğitim Politikalarının belirlenmesinde;

açıklık, anlaşılrlık, bütünlük, süreklilik,
bilimsellik, dinamiklik, katılım

Eğitim politikası,

geçmişin izlerini taşıyan, bugünün gereksinimlerine yanıt veren, geleceğe yönelik algılamaları bünyesinde taşıyan ulusal bir projedir.

Türkiye’de Eğitim Politikasının Belirleyicileri

Türk Eğitim Sistemi’nde Milli Eğitim Bakanlığı ve dolayısıyla siyasi iktidar en temel eğitim politika belirleyicisidir.

Türkiye’de eğitim merkezi bir biçimde yapılanmıştır.

1973 tarihli Temel Milli Eğitim Yasası’na göre, Milli Eğitim Bakanlığı, eğitim sisteminin tümünden sorumludur ve MEB’e bağlı tüm unsurlar eğitimin farklı yönlerinden ve uygulanan eğitim politikasına uyumdan sorumludurlar.

Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı çeşitli başkanlık, genel müdürlüklerin bünyesinde görev yapan eğitim politikaları daire başkanlıkları aracılığıyla politika geliştirme çalışmaları yapar.

Türkiye’de eğitim politikasının uygulanmasında ve oluşturulmasında MEB’e bağlı kurum ve kuruluşlar:

- Milli Eğitim Şuraları,
 - Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
 - Strateji Geliştirme Başkanlığı,
 - Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı,
 - Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
 - Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
 - Mesleki Eğitim Kurulu/Konseyi
 - Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
 - İlgili bakanlıkların temsilcileri
 - İş ve işveren sendikalarının temsilcileri
 - Yükseköğretim Kurulu (YÖK)
 - Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi
 - Öğretmen Yetiştirme Milli Komitesi
 - İl – İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri
-
- Dış paydaşlarla gerçekleştirilen işbirlikleri; Dünya Bankası, OECD, Birleşmiş Milletler, UNICEF ve Avrupa Birliği gibi uluslararası örgütlerle, özel sektör, sivil toplum kuruluşları ve öğretmen sendikaları.